

## PIC DE TUDELA

Pallars Sobirà

Del Pla de Negua a Àreu per la Serra de Costuix

Distància	12,8 km
Desnivell acumulat	+452 -1182 m
Nivell de dificultat	fàcil
Data	23 de juny de 2019
Cartografia	Editorial Alpina. Pica d'Estats/Mont-roig (1:25000) o Alt Pirineu (1:40000)
Punts per a GPS	<a href="https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/pic-de-tudela-38688770">https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/pic-de-tudela-38688770</a>

Entre les vall de Cardós i Ferrera s'alça un rosari de serres modestes, comparades amb les veïnes. Caminar-hi ens permet albirar els cims i les valls a banda i banda. La travessa que proposem careneja bona part d'aquest cordal i baixa, salvant un considerable desnivell, a la Vall Ferrera. Tot el tram carener transcorre per una pista —de tràfic restringit— excepte per a l'accés al cim. La davallada és seguint el GR-11, per camí ben indicat i fressat. Es tracta doncs d'una caminada exempta de dificultat.

Cal dir que hi ha certa confusió toponímica: El Pla de Negua, se l'anomena Nequa, per exemple als mapes de l'Editorial Alpina, però també Necua i Nègua. La Serra de Costuix —segons l'ICGC— als mapes de la referida Editorial rep el nom de Tudela. En canvi l'Institut Cartogràfic considera al de Tudela com la continuació nord de la de Costuix, a partir del Pic de Tudela.

El de Negua és pla englevat al capdamunt de la serra i un indret emblemàtic d'aquestes valls. Conta la llegenda, recollida entre altres per Pep Coll al seu «Viatge al Pirineu fantàstic» (Columna), que les nits de Sant Joan i Santa Coloma s'hi aplegaven les bruixes dels rodals: les de la coma de Burg i les de les valls Ferrera i de Cardós. Abans d'acudir-hi, es concentraven en diversos indrets com el Forat de Baladredo de Burg, el Colomer de les Bruixes d'Alins o el Planell de Matabous de Tor. Un cop a dalt, al punt de la mitja nit, començava l'aquelarre on feien «tota mena de ballarugues i ruqueries amb el gran bruixot».

Al mateix indret, Ramon Solsona autor de «Allò que va passar a Cardós» (Proa) hi situa alguns passatges de la novel·la.

L'itinerari acaba a Àreu. Una altra llegenda recollida per Pep Coll al mateix llibre assegura que els primers habitants procedien de l'altra banda dels Pirineus. Cansats de travessar tarteres, congestes i barrancs, al sortir al cap de la vall i veure aquell bé de déu de prats, exclamaren *Ara!* I d'aquí li ve al nom. També per això els pobles veïns anomenen als d'Àreu, *gavatxos*.

### Accés

S'hi accedeix des d'Esterrí de Cardós per pista forestal apta, amb precaució, per a vehicles turism. Al punt on la pista comença a davallar vers Cassibrós (aquest tram és més delicat) hi ha una bifurcació —tancada i barrada— a mà esquerra que puja al Pla de Negua i ressegueix el carener vers el nord. Comencem a caminar des d'aquest punt.

### Pla de Negua (1976m)

Hi accedim des de la barrera en pocs minuts. Gaudim de bones vistes a banda i banda, especialment si ens aboquem al rocam de migdia. Continuem per la pista que va carenejant (E) i guanyant alçària en pendent entre moderat i fort, mentre va virant a nord.

### El Tufello (2323m)

Punt més alt de l'itinerari. La vista s'eixampla cap al nord de la Vall Ferrera i el bast cordal de cims que l'envolten, des del massís de la Pica d'Estats fins a l'imponent Monteixo.

Després el camí planeja i davalla suaument (N) fins al Pla i Coll de Tudela.

#### **Coll de Tudela (2242m)**

Punt de pas tradicional entre les dues valls. Creuem el camí entre la Força d'Àrea i Boldís i prosseguim recte (N) per la pista, passant pel costat d'un clos metàl·lic pel bestiar. La deixem poc més enllà per un camí a mà dreta fins a l'evident cim.

#### **Pic de Tudela (2327m)**

Arrodonit i coronat per una fita. Hi gaudim d'una panoràmica circular, excepte vers el nord on cims més alts, com el Cap de Montarenyo, ens la limiten.

Retornem al coll, on hi ha rètols indicadors, i seguim el camí a l'esquerra vers les Bordes de Costuix i Àreu pel GR-11.

El camí, ben fressat i senyalitzat, primer davalla suaument fent llargues llaçades per entremig de la pineda. A mesura que ens acostem a les bordes el pendent s'accentua.

#### **Bordes de Costuix (1727m)**

Escampades pel Pla de Costuix hi ha unes quantes bordes, alguna en estat ruïnós. Des d'aquest punt el Monteixo s'alça encara més imponent a l'altre vessant de la vall. Hi ha una font i hi arriba una pista des de la Força que seguim uns metres per prendre el camí tradicional, ben indicat a mà esquerra.

La pista talla el camí en diversos punts, generalment amb la continuïtat ben indicada, excepte en algun, pel que ens cal estar atents per no fer marrada.

Atenym la Força d'Àreu i la carretera de la Vall Ferrera que prenem a mà dreta per acabar el nostre itinerari a la vila.